

JR.FLL® 2012/2013 CHALLENGE

ZELFSTANDIG, BETROKKEN, VERBONDEN

DENK ER OVER NA...

Je wordt iedere dag ouder: vanaf het moment dat je geboren wordt tot op de dag van vandaag. In het begin betekende dat groeien, leren lopen, leren praten en de wereld om je heen leren kennen. Je groeit van baby tot peuter tot kind tot tiener tot volwassene en dan tot oudere. Jouw opdracht dit seizoen is om het laatste stadium van groeien te onderzoeken: Hoe is het om een oudere te zijn?

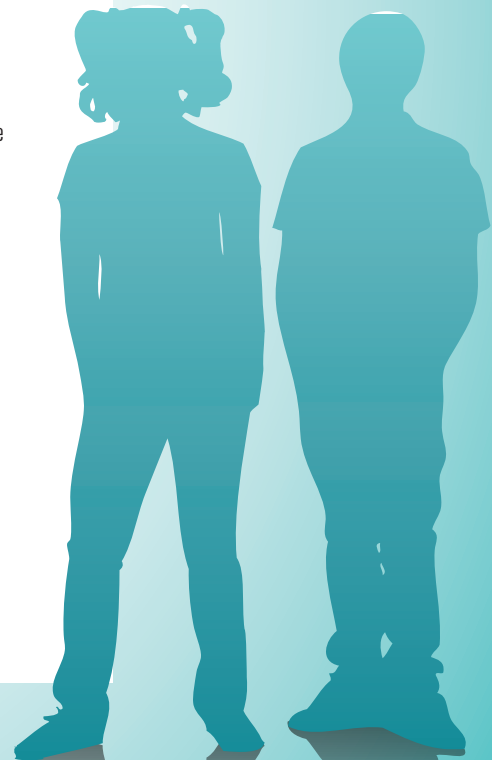
Heb je er wel eens over nagedacht:

- Hoe het is om 60 jaar of ouder te zijn?
- Hoe oud ben je nu? Hoe zou het 60 jaar geleden zijn geweest als je zo oud was?
- Hoe dingen zijn veranderd in de afgelopen 60, 70 of 80 jaar?

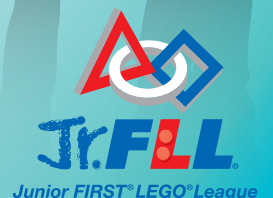
Heb je er ooit over nagedacht hoe het is om boven de 60 te zijn? "Saai" zeg je?

Denk dan eens na over deze vragen: Als je een oudere bent...

- Kun je dan nog steeds plezier hebben?
"Banana" George Blair deed voor het eerst mee aan een waterskiwedstrijd op blote voeten toen hij 64 was. Daarna heeft hij nog meerdere wereldrecords behaald; hij was bijvoorbeeld de eerste persoon die op alle 7 werelddelen op blote voeten gewaterskied heeft. Hij heeft tot zijn 93e gewaterskied.
- Kun je dan nog steeds nieuwe dingen bedenken?
Op zijn 100e werd Eemeli Väärinen de oudste persoon ooit die een patent kreeg in Finland.
- Kun je dan nog steeds meedoen aan sportwedstrijden?
Ruth Frith, 100 jaar oud, deed mee aan de 2009 World Masters atletiek wedstrijden in Sidney, Australië.
- Kun je dan nog steeds beroemd zijn?
Annie Elizabeth "Bessie" Delany (101 jaar) en haar zus Sarah Louise "Sadie" Delaney (103 jaar) schreven een boek over hun eerste 100 levensjaren. Het boek stond 2 jaar lang in de New York Times-bestsellerlijst.

EEN PROGRAMMA VAN

Hoe had je leven eruit gezien als je 60 jaar geleden zo oud was als je nu bent? Sommige dingen waren bijna hetzelfde. Kinderen gingen naar school, aten, lasen boeken, gingen naar de film en speelden met speelgoed – soms met hetzelfde speelgoed als waarmee kinderen tegenwoordig mee spelen. Sommige dingen waren heel anders.

Wist je dat tot 1952 er geen reclames voor speelgoed op TV waren? Meneer Aardappelhoofd was het eerste speelgoed waarvoor reclame werd gemaakt op TV. Hoe zouden kinderen 60 jaar geleden te weten zijn gekomen dat er nieuw speelgoed in de winkels lag, denk je?

Wist je dat de Zweedse politie de eerst mobiele telefoon gebruikte in 1946? Die telefoon was niet erg handig. Al na 6 telefoongesprekken was de accu van de politieauto leeg. Wist je dat in Engeland, in 1940, maar weinig gezinnen een telefoon hadden? In die tijd hadden 2 uit 3 gezinnen in de VS nog geen telefoon. Niemand kon zijn of haar telefoon meenemen in een broekzak of handtas.

Wist je dat in 1940 de kleinste computers een complete kamer vulden? Niemand had thuis een computer. Niemand kon zelfs een computer meenemen.

ZOEK EEN OUDERE OM MEE SAMEN TE WERKEN

De opdracht van dit seizoen is om meer te weten te komen over ouderen en de veranderingen die zij meegemaakt hebben in hun leven. Weten jullie niet zeker waar je moet beginnen? Hier zijn een aantal suggesties:

Ieder teamlid - Begin bij je familie en vrienden: denk aan je eigen grootouders, overgrootouders, buren, bewoners van een bejaardentehuis of oppasouders. Met een 'oudere' wordt niet altijd hetzelfde bedoeld, maar voor Super Seniors moet je op zoek naar iemand van 60 jaar of ouder.

Hier zijn een aantal ideeën om je van start te helpen:

- Wie ken je, die 60 jaar of ouder is?
- Helpen ouderen bij jou op school?
- Help jij ouderen?
- Is er een bejaardentehuis bij jou in de buurt?
- Zijn er activiteiten, lessen of bijeenkomsten voor ouderen bij jou in de buurt?

Kies een oudere uit die je team, je begeleiders of je familie kent. Vraag je coach om te helpen met het kiezen van een oudere voor het project.

Ieder teamlid – Maak een lijst van de ouderen die je kent. Hoe ken je hun? Heeft een familielid, buurman of vriend je over hem of haar verteld?

Als een team – Kijk nu naar de lijst die ieder teamlid heeft gemaakt. Overleg over hoe jullie team in contact kan komen met deze mensen. Wonen ze dichtbij? Kunnen jullie met ze gaan praten? Kunnen jullie met ze bellen? Kunnen jullie met ze e-mailen of bereiken via Twitter of Hyves? Kunnen jullie een brief sturen? Kunnen jullie meer te weten komen over hoe het leven was toen zij nog klein, tieners en een jongere waren?

Als een team – Kies een oudere uit en vraag hem of haar om jullie partner te zijn en te helpen met jullie project. Onthoud dat niet iedereen die jullie vragen kan helpen. Als een oudere zegt, "Sorry, maar ik kan niet helpen", vraag dan iemand anders. Jullie team kan er ook voor kiezen om een bekende oudere te onderzoeken. Hij of zij zal jullie senior partner voor dit seizoen zijn.

KOM MEER TE WETEN OVER HET LEVEN VAN JULLIE SENIOR PARTNER

Nu jullie team een senior partner heeft, kunnen jullie meer te weten komen over zijn of haar leven. Jullie willen meer te weten komen over hun jeugd, hun familie, hun opleiding, hun werk en wat ze graag doen in hun vrije tijd.

Hier zijn een aantal vragen die jullie zouden kunnen stellen:

- Waar bent u geboren? Bent u daar opgegroeid?
 - Hoe was het huis waarin u bent opgegroeid?
 - Had u een eigen kamer? Als u een kamer deelde, met wie deelde u die dan?
 - Welk beroep hadden uw ouders?
 - Heeft u broers of zussen? Zijn ze ouder of jonger?
 - Ging u naar de kinderopvang? Wie zorgde voor u?
 - Toen u zou oud was als wij, wat was u favoriete spelletje of speelgoed? Wat vond u het leukste?
 - Wie waren uw beste vrienden? Wat deden jullie samen? Wat doet u tegenwoordig graag?
 - Had u huisdieren? Welke? Heeft u nog steeds huisdieren?
 - Moest u meehelpen in het huishouden? Wat moest u doen?
-
- Waar ging u naar school?
 - Wat was uw favoriete vak? Welke vak vond u niet leuk?
 - Gebruikte u computers op school? Als u die niet had, wat werd er dan gebruikt?
 - Deed u aan sport of zat u bij verenigingen?
 - Welke kleren droeg u naar school? Droeg u andere kleren als u ging spelen?
-
- Wat was uw eerste baan? Heeft u ook andere banen gehad? Welke waren dat? Werkt u nog steeds?
 - Heeft u een carrière gehad? Waarin was dat? Hoe heeft u dat beroep geleerd?
 - Zat u in het leger? Waar heeft u dienst gedaan?
-
- Bent u getrouwd? Met wie bent u getrouwd? Hoe heeft u elkaar ontmoet?
 - Heeft u man of vrouw gewerkt? Welke werk deed hij of zij? Werkt hij of zij nog steeds?
 - Heeft u kinderen? Hoeveel? Waar wonen zij nu? Hebben zij zelf kinderen?
-
- Hoe anders was het leven toen u nog klein was? Wat mist u het meest?
 - Welke dingen hebben wij tegenwoordig die u vroeger niet had?
Maken die dingen uw leven makkelijker of moeilijker?

KIES EN LEER MEER OVER EEN VERANDERING

Als een team – Kom meer te weten over jullie senior partner en de veranderingen die hij of zij heeft meegemaakt. Vraag hem of haar over hoe het leven is veranderd sinds hij of zij jong was. Vraag naar de veranderingen in hoe eten werd bereid, de was werd gedaan, hoe ze met andere mensen communiceerden, hun vrije tijd doorbrachten of gezond en actief bleven. Vraag jullie senior partner naar wat hij of zij denkt dat de grootste verandering in zijn of haar leven is geweest. Denk aan alle uitvindingen die zijn gedaan die het leven gemakkelijker en leuker maken. Denk ook aan uitvindingen die sommige dingen moeilijker hebben gemaakt.

Hier zijn een aantal voorbeelden van veranderingen in technologie, transport, entertainment en andere gebieden waar sommige ouderen over praten:

- Computers zijn overal.
- Auto's hebben stoelriemen, airbags en knipperlichten.
- Telefoons passen in je broekzak.
- Bijna iedereen heeft een kleurentelevisie.
- Er zijn sportteams voor jongens, meisjes en jongens en meisjes samen.
- Camera's kunnen foto's maken zonder een filmrolletje.
- Robots helpen met het maken van dingen in fabrieken.

Als jullie meer te weten zijn gekomen over de veranderingen die senioren hebben ervaren kunnen jullie meer onderzoek doen. Wat kan jullie team te weten komen over de veranderingen die hebben plaatsgevonden. Hoe helpen die veranderingen mee om ouderen zelfstandig, actief en betrokken te blijven? Is er iets lastiger geworden door die verandering?

Als een team - Kies een stukje technologie waarover jullie senior partner heeft verteld dat tijdens zijn of haar leven is veranderd. Probeer daar meer over te weten te komen. Jullie kunnen voor meer informatie kijken naar bijvoorbeeld verslagen, boeken, tijdschriften of websites. Ook kunnen jullie navraag doen bij professionals die bij jullie in de buurt werken. Jullie mogen ieder onderzoeksmiddel gebruiken. Jullie moeten wel onthouden waar jullie die informatie hebben gevonden. Vraag informatie bij iedereen die jullie kennen – jullie familie, leraren en vrienden. Lees boeken, kijk op websites, ga erop uit of schrijf brieven. Doe navraag bij de mensen die de dingen ontwerpen, bouwen of verkopen waar jullie onderzoek naar doen. Praat met mensen die werken in het museum of verstand hebben van geschiedenis. Wat kunnen zij jullie vertellen? Ook nu moeten jullie eraan denken dat wat je hebt geleerd en ontdekt straks weer gedeeld moet worden.

Als een team – Terwijl jullie bezig zijn met het onderzoeken van de veranderingen in technologie die jullie senior partner heeft ervaren, probeer een professional te vinden die bezig is met nieuwe technologie. Is het een wetenschapper, arts of ingenieur die helpt bij onderzoek naar de ontwikkeling van nieuwe technologie? Is het een maatschappelijk werker, vrijwilliger of iemand in de gezondheidszorg die bezig is met nieuwe ideeën?

BOUW HET

Tijd om jullie model te gaan bouwen! Kunnen jullie een LEGO® model maken van het stukje technologie dat jullie team en senior partner hebben gekozen en hoe dat veranderd is door de tijd? Hoe was het toen? Hoe is het nu? Laat iets bewegen in jullie model.

Hier zijn de regels:

- Ontwerp jullie eigen model. Wees creatief! Wees origineel! Bouw niet simpelweg een model dat in de winkel of op internet gekocht kan worden.
- Het model mag niet groter zijn dan 40 cm bij 40 cm, een LEGO basisplaat van de juiste afmeting maakt het makkelijk om het model binnen de gestelde grootte te houden.
- Het model moet gemaakt zijn van enkel LEGO onderdelen, jullie mogen alle soorten LEGO stenen, figuren of bewegende onderdelen gebruiken.
- Het model moet minimaal één bewegend onderdeel bevatten. Je team kan een motor gebruiken zoals degene uit de [Jr.FLL basisset](#). Je kunt ook de LEGO motor uit de LEGO WeDo™ set gebruiken die je middels software kunt programmeren om te bewegen.
- Het model moet 1 simpele machine bevatten. Met een "machine" bedoelen we bijvoorbeeld het gebruik van tandwielen, een riemoverbrenging, of iets soortgelijks. Jullie team moet de machine ontwerpen en bouwen met behulp van LEGO onderdelen. Jullie kunnen veel bruikbare onderdelen om een simpele machine te bouwen, vinden in de Jr.FLL basisset of de lego WeDo set.
- Jullie mogen de LEGO onderdelen niet versieren of beschilderen: jullie mogen geen andere versieringen of knutselmateriaal gebruiken in jullie model.

LAAT ZIEN

Maak een "Laat zien!" poster. Stel jullie team voor en vertel iets leuks of aardigs over ieder teamlid. Laat het stukje technologie zien dat jullie team heeft gekozen. Laat zien hoe het veranderd is in de loop van de tijd. Laat zien hoe jullie er meer over te weten zijn gekomen. Laat zien hoe andere mensen meer te weten kunnen komen.

Hier zijn de regels:

- Gebruik een poster van 55 cm bij 70 cm of een gebruik een posterbord van 90 cm bij 120 cm, dat is opgedeeld in drie delen (30 cm | 60 cm | 30 cm) waarbij de buitenste delen naar binnen gevouwen kunnen worden zodat je poster zelfstandig kan staan. Maak je poster niet groter!
- Je team mag woorden, tekeningen, foto's en kleine spulletjes op de poster aanbrengen om te vertellen wat jullie hebben geleerd.
- Vertel over je team – je teamnaam, je teamleden (reserveer wat ruimte om iets speciaals over ieder teamlid te delen) en de coach.
- Vertel over de plaatsen waar je op zoek bent gegaan naar antwoorden en vertel over de mensen die je hebt gesproken.

En onthoud, het belangrijkste is dat jullie plezier hebben bij het vertellen over hoe de dingen zijn veranderd voor jullie senior partner.

Nu is het tijd om wat jullie hebben geleerd met anderen te delen. Jullie kiezen zelf hoe jullie willen delen wat jullie hebben geleerd. Nodig ouders, leraren, mensen die jullie geholpen hebben, sponsors en andere kinderen uit om jullie poster en model te komen bekijken. Hang jullie poster op; op school, de bibliotheek of een andere openbare plek. Vraag wel eerst om toestemming. Vertel jullie verhaal, beantwoord vragen, zing een lied, maak een toneelstuk, wees serieus of wees grappig. Het maakt niet uit hoe, als jullie maar met anderen delen wat jullie hebben geleerd.

Als jullie naar een Jr.FLL expo of evenement toegaan, zullen juryleden jullie 5-10 minuten bezoeken. Houd rekening met de volgende punten:

- Luister naar de juryleden en beantwoord hun vragen.
- Vertel de juryleden over jullie team.
- Vertel de juryleden over jullie senior partner.
- Vertel de juryleden over het stukje technologie dat jullie team onderzocht heeft en over jullie zoektocht naar meer informatie.
- Laat de juryleden zien hoe jullie model werkt.
- Vertel de juryleden hoe jullie het onderzoek met anderen hebben gedeeld.
- Zorg ervoor dat jullie genoeg te vertellen hebben: de juryleden willen graag veel van jullie leren!

COACHES, HEBBEN JULLIE HULP NODIG OM VAN START TE GAAN?

Dit seizoen staat in de Jr.FLL challenge het opbouwen van kennis en begrip over hoe de wereld en het netwerk van innovatie en technologie is veranderd centraal. De omvang hiervan kan overweldigend zijn, zelfs voor volwassenen. De SUPER SENIORS challenge vormt de basis voor het begrijpen hoe verschillende beroepen en carrières voor deze veranderingen zorgen. De challenge helpt jullie team om een rol te spelen bij het zelfstandig, actief en betrokken houden van ouderen. Het zorgt voor begrip over de geschiedenis van de techniek en de impact van technologie op de wereld. De Junior FLL coach wegwijzer bevat meer informatie over de Junior *FIRST* LEGO League, expo's, prijzen maar ook nuttige tips voor succesvol seizoen, inclusief tijdschema's en suggesties voor activiteiten. De SUPER SENIORS 2012 Coach Hulpbronnen bevat suggesties voor onderwerpen, een termenlijst en een selectie aan bronnen geschikt voor deze leeftijd, zowel online als gedrukt.

Informatie en bronnen zijn ook online beschikbaar.

- Op www.juniorfirstlegoleague.nl kun je algemene informatie vinden.
- Op www.juniorfirstlegoleague.nl/voor-teams/ kun je de coach wegwijzer en andere nuttige informatie vinden.

Als je nog meer vragen hebt mail dan naar: JrFLL@techniekpromotie.nl

EEN PROGRAMMA VAN